

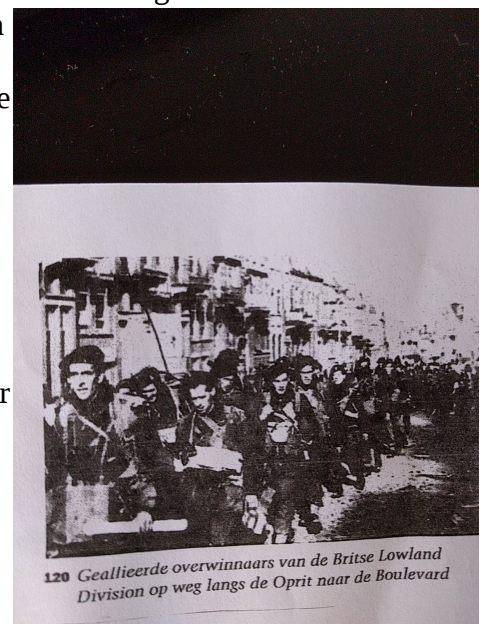
De bevrijding

Het is vroeg in de morgen 1 november 1944. We zijn in de kelder onder ons huis. Ongeveer 200 kanonnen nemen Vlissingen onder vuur. De lucht is vol van het gruwelijke gehuil en de daarop volgende ontploffingen van de granaten. We zijn bang, het is koud en vies in de kelder, we kunnen niet zitten. Na enige tijd wordt het rustiger. Ons huis is niet getroffen, maar er is geen ruit meer heel. We woonden op de hoek van de Spuistraat en de Coosje Buskenstraat, de oprit naar de boulevard. Op de andere hoek stond de bioscoop Alhambra. Tegenover ons huis stond garage

Centrum en daarnaast de ULO scholen. Een deel van de garage stond in brand. Toen we in de Spuistraat rondkeken, zagen we ineens de bevrijders op ons afkomen. Ze wisten geen raad met ons en beduiden dat we daar weg moesten. Er werd vanaf de boulevard geschoten. Ze trokken zich terug. We zagen Duitsers naar beneden komen, maar halverwege de oprit verdwenen ze in de huizen. Twee ODers (OD stond voor ordedienst) schoten naar de boulevard van onder een auto bij de garage. Een mitailleur salvo en de auto zakte door zijn banden. De ODers kropen er van onder en vluchten weg, een van de twee was in zijn arm geraakt. Later zagen we een commando tussen de puinhopen van de garage richting boulevard schieten. Wij stonden er bij en keken er naar (vanuit de woonkamer overigens). Dat dat niet zonder gevaar was, merkten mijn vader en moeder toen ze in de voordeuropening stonden. Vanaf de ULO school werd op hen geschoten, gelukkig werd alleen het kozijn geraakt. De huizen naast de garage stonden nu ook in brand, de bewoners vluchten weg, een

aantal daarvan vond bij ons onderdak. De gevel van een van die huizen klapte voorover naar beneden en miste op een haar na ons huis. We konden onze woonkamer afsluiten doormiddel van luiken. We brachten onze dekens en matrassen er heen. Toen het donker werd, brak de hel los. Mijn broer en ik kropen in de woonkamer onder de dekens. De herrie was onbeschrijfelijk, het was angstig. Na verloop van tijd werden we gemist, terug naar de kelder dus. Later hoorden we Duitsers bevelen schreeuwen, er klonken voetstappen door ons huis. Even later weer geschreeuw, schoten en een doodskreet. De volgende dag zagen we hem, hij zat ineengezakt tegen de lantaarn paal bij ons keukenraam. Hij was niet de enige dode in de buurt. In de loop van de morgen kwamen via de achtertuinen de bevrijders weer terug, een van hen maakte zich bekend als Hagenaar. Er was allerlei aktiviteit in en om ons huis. Op de bovenverdieping werd via een gat in de muur op de mitrailleurspost achter de tankwal op de boulevard geschoten. Op de hoek van bioscoop werd met een mortierwerper geschoten, de schutter had een touw aan zijn voet en werd vanaf ons huis na ieder schot in veiligheid getrokken. In de keuken was een radiopost en daar werd op de duur om luchtsteun gevraagd. We kregen te horen dat we weg moesten, er kwam een luchtaanval. De volgende dag konden we weer naar huis. Ik weet niet of er wel wat te eten was die dagen, maar thuis gekomen deden we ons tegoed aan blikken eten van de verslagen Duitsers. De volgende dag trokken de bevrijders langs ons huis op weg naar de boulevard en verder. De Hagenaar zwaaide naar ons. Vlissingen is bevrijd. De dag erna scharrelde ik met mijn vriendje door de stad en ontdekten het veldhospitaal aan de Stenenbeer. Zowel de doden als de gewonden van beide partijen waren daar samengebracht. We stonden erbij en keken ernaar. Ik was

toen elf jaar oud, en zal ongetwijfeld iets in de trant van ,wat erg voor de bevrijders en eigen schuld voor de Duitsers gedacht hebben.
Nu ben ik er van overtuigd dat die schuldvraag voor individuen niet zo simpel is te bantwoorden.

